

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
Creative Leadership Affecting Teacher Competency in Schools Under
the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

สังวรรณ ขุนนนท์ (Sangworn Khunnonn)*

กัลยมน อินทุสุต (Kanyamon Indusuta)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (2) เพื่อศึกษาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ (4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 357 คน จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen et al. และการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.755$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) สมการพยากรณ์

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Advisor Associate Professor, Lecturer in Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถอธิบายความแปรผันของสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ร้อยละ 81.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่เข้าสมการ คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์(X_5) ด้านการมีวิสัยทัศน์(X_1) และด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, สมรรถนะครูในสถานศึกษา, ส่งผลต่อ

Abstract

The objectives of this research were to study (1) level creative leadership in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, (2) level teacher competency in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, (3) The relationship between creative leadership and teacher competency in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, and (4) Investigate the influence of creative leadership on teacher competency in educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, The sample group consisted of 357 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office, Bangkok 2, in the academic year 2025. The sample was determined using Cohen et al.'s table and selected through stratified random sampling. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with content validity index values ranging from 0.80 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.982. The statistical methods used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

Keywords: Creative leadership, Teacher competency in educational institutions, Influence

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 กำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของระบบการศึกษาไทยโดยเน้นให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ในยุคดิจิทัล เพื่อรองรับการขับเคลื่อนประเทศสู่ "ไทยแลนด์ 4.0" (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ระบบการศึกษาจึงต้องพัฒนาทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาการกำหนดนโยบายสำคัญหลายประการที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างโอกาสและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักซึ่งมีประชากรวัยเรียนมากที่สุดที่ต้องเร่งพัฒนาให้ได้ตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 และมีสถานศึกษากระจายอยู่ทั่วประเทศภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งสถานศึกษาก็มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาให้ตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ตามพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับครูผู้เรียนมากที่สุดซึ่งผู้บริหารนอกจากจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีมีความคิดริเริ่มมีความรู้ความสามารถเป็นผู้นำครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้นำเชื่อถือให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มาร่วมมือส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้บริหารภายในโรงเรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนการสอนกำกับดูแลการจัดการศึกษา สนับสนุนผู้ปกครองหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เขามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ความเป็นผู้นำย่อมเกิดขึ้นแม้ว่าผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแต่ผู้บริหารก็ควรจะเป็นผู้นำ (James and Connolly, 2000 และ Hoy and Miskel, 2001) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ความเป็นอัจฉริยะ ความสามารถพิเศษในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์ นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้มองที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักเป็นอิทธิพลหรือกระบวนการในการนำอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น มีความสามารถพิเศษในการคิดการตัดสินใจในภาพรวมอย่างเป็นระบบมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ กล้าทำทลายในการให้ความร่วมมือทำงานร่วมกัน ประสานงานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างสมดุล และบริหารจัดการเพื่อไปสู่การเปลี่ยนแปลงนอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นความสามารถในการจูงใจประสานงานกัน และนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่น ด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างทำทลาย และสร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน1) สภาพแวดล้อมแบบเปิดด้วยความไว้วางใจให้อิสระในการคิดพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ 2) แรงจูงใจภายในด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ท้มเทเพื่อให้เป็นคนทีประสบความสำเร็จ และ 3) ความรู้เชิงลึกท้มเทด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึกมีทักษะประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (กิตติกาญจน ปฏิพันธ์, 2564)

แม้ว่างานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในรูปแบบต่าง ๆ และพบว่ามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาที่มุ่งเน้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนานวัตกรรมและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่จัดการศึกษา กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้ชัดเจน ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีสมรรถนะที่จำเป็น และครูใน

ฐานะผู้จัดการเรียนรู้จำเป็นต้องปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ภาวะผู้นำ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง วางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ตัดสินใจเชิงนโยบาย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการศึกษาไทยที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ และนโยบายจากภาครัฐ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับบทบาทและพัฒนาภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าวเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” เป็นลักษณะผู้นำที่มีความสามารถในการเป็นผู้นำที่ก้าวหน้าทันสมัยสร้างสรรค์ตาม ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมพร้อมทั้งผลักดันให้คนอื่น ๆ ในสังคมร่วมมือและทำไป พร้อมกันได้ก็จะทำให้หน่วยงานนั้นก้าวหน้าไปด้วยดีโดยประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมเป็นสำคัญ (พัชรภรณ์ ลัมพ์คิน ,2564) ทำให้ครู สมรรถนะเป็นสิ่งสำคัญต่อบุคลากรและองค์กรช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัฒนธรรมองค์กร โดยสร้างกรอบความคิด พฤติกรรม ความเชื่อและทัศนคติของคนในองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกันสมรรถนะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งมีผลต่อบุคลากร ผู้บริหาร และองค์กรเองในทุกด้าน ทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิทธิพันธ์ ภูศรีฐาน,2568) นอกจากนี้ความสามารถของผู้บริหารที่ตระหนักถึงข้อบกพร่องและปัญหา รวบรวมความคิดดั้งเดิม เทคนิคและเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่เหมาะสมสำหรับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของบุคลากรเพื่อเอาชนะข้อบกพร่องและหาทางแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ลูกค้า และองค์กร นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในความคิดและการปฏิบัติ สามารถปรับปรุงกายองค์กร แก้ไขปัญหา และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานเชิงบวก มีการปรับโครงสร้าง การปฏิบัติงาน เพื่อค้นพบและแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว เน้นความสามารถของผู้นำที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม สามารถจัดการและพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศ (Mohammed ,2023) อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบในงานวิจัยฉบับนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ จำเป็นต้องอาศัยผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทางการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ และสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็รากฐานในการสร้างคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการมีความรู้ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งมาตรฐานครูตามแนวทางที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพมีผลการดำเนินงานตามสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจและพัฒนาสมรรถนะสำคัญที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปเป็นผลให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญนั้นจึงนำมาสู่การวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะของครูให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา และทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษาให้เกิดความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะครูได้อย่างลึกซึ้ง และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยจำแนกเป็นกลุ่มสหวิทยาเขตในกลุ่มสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นการเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวนครู 5,878 คน

1.2.กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2568 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011, p.147) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1. สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สหวิทยาเขตของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นขั้นในการแบ่งประกอบด้วย 6 สหวิทยาเขต คือ วชิรบูรพา, รัชวิภา, เบญจวิโรฒ, นวมินทร์, ภาคินพวัฒน์ และนวลสิรินครินทร์ ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู ประจำปีการศึกษา 2568 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	สหวิทยาเขตวชิรบูรพา	1,119	67
2	สหวิทยาเขตนวมินทร์	1,087	67
3	สหวิทยาเขตรัชวิภา	1,114	68
4	สหวิทยาเขตภาคินพวัฒน์	777	48
5	สหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ	770	47
6	สหวิทยาเขตนวลสิรินครินทร์	1,011	60
	รวม	5,878	357

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ในการทำงาน, วิทยฐานะ, ขนาดสถานศึกษา และสหวิทยาเขต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความสามารถในการแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า ตามแบบวัดโดยวิธีของ Likert Scale

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามรูปแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า ตามแบบวัดโดยวิธีของ Likert Scale

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาและค้นคว้าตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้พัฒนาเครื่องมือและแบบสอบถามที่เกี่ยวกับหัวข้อวิจัยในแต่ละประเด็นให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
3. นำเครื่องมือที่พัฒนาแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและเที่ยงตรง แล้วจึงปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามฉบับที่ได้รับการปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และถ้อยคำที่ใช้ (Wording) พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
5. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.6–1.0 แล้วปรับแก้แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนสมบูรณ์ แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้ตอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.4–0.9 พร้อมทั้งตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978

7. จัดทำแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
จำนวน 357 คน

1) ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อจัดทำ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมลิงก์แบบสอบถามในรูปแบบ
อิเล็กทรอนิกส์ Google Form ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง ภายในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568
แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 357 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม
สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับ
สมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์โดยหา
ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

3) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter

ผลการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์	3.94	.769	มาก	5
2. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว	3.98	.748	มาก	4
3. ความคิดสร้างสรรค์	3.99	.761	มาก	3
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.02	.680	มาก	2
5. ความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์	4.03	.729	มาก	1
รวม	3.99	.647	มาก	

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}$ = 3.99) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก
สุดไปน้อยสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ($\bar{X}$ = 4.03) รองลงมาคือ

ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}=4.02$) และด้านความคิดสร้างสรรค์กับ ($\bar{X}= 3.99$) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X}= 3.98$) และด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=3.94$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม

สมรรถนะครูในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.02	.731	มาก	1
2. การบริการที่ดี	4.02	.732	มาก	2
3. การพัฒนาตนเอง	3.84	.267	มาก	3
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.79	.244	มาก	5
5. จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	3.80	.259	มาก	4
รวม	3.89	.322	มาก	

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยสุดคือด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.02$) รองลงมาด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}= 4.02$) คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}= 3.84$) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X}= 3.79$) และการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}= 3.79$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

(n=375)						
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	สมรรถนะครูในสถานศึกษา					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	.517**	.533**	.292**	-.042	-.014	.516**
X ₂	.525**	.539**	.291**	-.026	-.041	.520**
X ₃	.588**	.591**	.327**	-.042	-.018	.580**
X ₄	.846**	.836**	.393**	-.033	-.010	.826**
X ₅	.915**	.883**	.443**	.024	.006	.893**
X _{tot}	.767**	.766**	.396**	-.021	-.018	.755**

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.755$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ระดับสูง ($r_{x5y} = 0.893$) รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ระดับสูงมาก ($r_{x4y} = 0.826$) ด้านความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวก กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ระดับปานกลาง ($r_{x3y} = 0.580$) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ระดับปานกลาง ($r_{x2y} = 0.520$) และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา ระดับปานกลาง ($r_{x1y} = 0.516$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตัวพยากรณ์สมรรถนะครูในสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		sig
	b	S.E.b	β	t	
ค่าคงที่ (Constant)	2.190	.048		45.950	.000**
1.ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ (X_5)	.334	.021	.753	15.538	.000**
2. การมีวิสัยทัศน์ (X_1)	.038	.012	.091	3.093	.002**
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4)	.053	.025	.111	2.071	.039**
R = .901 $R^2 = .811$ Adjust $R^2 = .810$ $SE_{Est} = .14089$					
Durbin-Watson = 1.843 F = 4.287 p = .039**					

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด รูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุดในการพยากรณ์ มีตัวแปรพยากรณ์ที่ถูกเลือกเข้าสมการมี 3 ตัวแปร เรียงตามสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ (X_5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .901 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .811 หมายความว่า ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ (X_5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) ตามลำดับ สามารถทำนายสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 81.10 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 81.00 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานใน

การทํานาย (Standard Error of the Estimate) 0.140 ในลักษณะนี้แสดงว่า ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ (X_5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว และด้านวิสัยทัศน์

2. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเอง ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู และด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $\hat{Y} = 2.190 + .334x_5^{**} + .038x_1^{**} + .053x_4^{**}$ สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z\hat{Y} = .753Z_5^{**} + .091Z_1^{**} + .111Z_4^{**}$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีเข้าใจและรับรู้การเปลี่ยนแปลงบริบทขององค์ในการทำงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์โดยมีการจัดภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงาน มองปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ท้าทาย มีการคิดค้นหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ๆที่สร้างสรรค์มาใช้ในการปฏิบัติงาน ใช้ในการแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม สามารถแสดงความคิดเห็น สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นที่พึงพอใจและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และนอกจากนี้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยังให้ความสำคัญกับการปฏิวัติรูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษารูปแบบใหม่ให้เกิดการคิดค้น และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ทำให้

ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองให้สามารถนำพาโรงเรียนก้าวสู่ความสำเร็จ เพื่อสร้างงานให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับ (Andrew J. Dubrin ,2022) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือคุณลักษณะของผู้นำที่มีความ คล้ายคลึงกับบุคคลทั่ว ๆ ไปที่มีความคิดสร้างสรรค์ แต่จะแตกต่างกันในด้านความมุ่งมั่น และ ทัศนคติต่องานและองค์การ ตลอดจนจะมีความรู้สึกสนุกสนานไปกับการแก้ไขปัญหาที่ท้าทายด้วยการใช้สติปัญญา และนำพาให้สมาชิกร่วมกันพัฒนาองค์การให้เปลี่ยนไปจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ สอดคล้องกับ (Mohammed,2023) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถของผู้บริหารที่ตระหนักถึงข้อบกพร่องและปัญหา รวบรวมความคิดดั้งเดิม เทคนิคและเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่เหมาะสมสำหรับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ให้มีความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของบุคลากรเพื่อเอาชนะข้อบกพร่องและหาทางแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ลูกค้า และองค์กร นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในความคิดและการปฏิบัติ สามารถปรับปรุงกายองค์กร แก้ไขปัญหา และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานเชิงบวก มีการปรับโครงสร้าง การปฏิบัติงาน เพื่อค้นพบและแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว เน้นความสามารถของผู้นำที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม สามารถ จัดการและพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศ สอดคล้องกับผลการศึกษา ญัญญกิตต์ บุญเก่ง (Boonkeng ,2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายพงศพัศ รัตนะ (Rattana,2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอสามพราน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูมีความคิดเห็นต่อระดับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นประจำ ทุกปีอย่างต่อเนื่องทำให้การบริหารงาน การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถติดตามประสิทธิภาพของ การพัฒนาได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังมุ่งเน้นการแบ่งปันข้อมูลและการสื่อสารอย่างกว้างขวาง โดยใช้ช่องทางที่เข้าถึง ได้ง่าย เพื่อให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับข้อมูลอย่างชัดเจนและทันเวลา โรงเรียนยังมีการกำหนด โครงสร้างการบริหารงานที่สอดคล้องกับขอบข่ายงานและนโยบายที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ซึ่งช่วยให้การ ดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกับเป้าหมายระดับเขตและระดับประเทศ นอกจากนี้ โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อื่น ๆ โดยการสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับ คุณภาพการศึกษาและการบริการของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน(Office of the Basic Education Commission,2553:2-3) กล่าวถึงสมรรถนะครูคือ บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ ดีกว่าผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสมรรถนะ คือ พฤติกรรมการปฏิบัติงานซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้สามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

ดังนั้น สมรรถนะครูจึงหมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะของครูที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการขององค์กรการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา สอดคล้อง Ashby (Ashby,2010:87) กล่าวถึง สมรรถนะ (Competency) ในพจนานุกรม Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English ใช้คำว่า Competence และ Competency สมรรถนะ หมายถึงการมีทักษะเพียงพอ หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับเฉพาะงาน หรือเฉพาะเป้าหมาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิภา สวมมะลิ และ อุดลย์ วังศรีคุณ (Suanmali and Wangsrikun,2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการศึกษาพบว่าสมรรถนะหลักของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ ชัยสุพรรณ (Saisuphan,2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีแนวคิดในการพัฒนาองค์กรโดยมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างบุคลากรการทำงานร่วมกับผู้อื่น สร้างให้เกิดความผูกพัน ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ อย่างโปร่งใส รวมถึงสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และมีแนวทางแก้ไขปัญหที่ชัดเจน แนวทางเหล่านี้สามารถสร้างความสำเร็จอย่างยั่งยืนในระยะยาว อีกทั้ง ผู้บริหารยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนตามวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ภายในองค์กร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่น การปรับตัวต่อการทำงานร่วมกันกับครู สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากร มีความคิดสร้างสรรค์รวมถึงการคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญห ต่อการทำงาน และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงสร้างสรรค์ได้สอดคล้องกับ วีรพันธุ์ ศรีฤทธิ์ (Siririt,2564:86) กล่าวถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมการแสดงออกถึงความเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นได้ดีขึ้นมีการเปิดกว้างรับสิ่งใหม่ๆ มีความยืดหยุ่น ปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างรวดเร็ว ไม่อยู่ภายใต้กรอบ กฎเกณฑ์ หรือความคุ้นเคยเดิม สามารถปรับเปลี่ยนความคิดหรือวิธีการได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีการมองภาพในอนาคตที่กว้างไกล มีวิสัยทัศน์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จหรือเป้าหมายได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ของสถานศึกษาบนหลักความเป็นจริง กล้าเปลี่ยนแปลง เข้าใจสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม มีจินตนาการ ความคาดหวังที่จะเกิดจากการสร้างภาพในสมอง มีการคิดสิ่งใหม่ๆเพื่อนำไปส่งการสร้างนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา ตลอดจน อาจจะเป็นจุดกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์หรือแนวทาง และการทำสิ่งใหม่ๆ สอดคล้องกับ ภัทราพร เยาวรัตน์ (Yaowarat,2565:17)

กล่าวถึง ความสามารถของครูอันประกอบไปด้วย ความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในสถานศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติสุตา แก้วหาญ (Kaewhan,2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องทางบวก กับสมรรถนะครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายพงศพัศ รัตนะ (Ratana,2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของครู โดยควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางเดียวกัน อีกทั้ง ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้เรียน

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ (X_5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถเขียนสมการได้ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $\hat{Y} = 2.190 + .334x_5^* + .038x_1^* + .053x_4^*$ สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z\hat{Y} = .753Z_5^* + .091Z_1^* + .111Z_4^*$ จากสมการพยากรณ์นี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์เป็น ตัวแปรแรก ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารควรมีกระบวนการ หรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถส่งเสริมประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้อย่างไม่มีปัญหา โดยผู้บริหารต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่ตรงจุด ซึ่งมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการแก้ไขปัญหา และสามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความรำคาญ ความยุ่งยาก ความสับสน และวิตกกังวลให้แก่คณะครูได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายพงศพัศ รัตนะ (Ratana,2563) ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในเขตอำเภอสามพราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2 ร้อยละ 80.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระภา ทอนศรี (Thonsri,2564) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ด้านด้านความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ร้อยละ 68.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่ 2 ที่เข้าสู่สมการ พร้อมด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ควรรับฟัง เสียงสะท้อนจากภายนอก ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำด้านจินตนาการผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักวางแผนที่ดี มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน หาทางออกของปัญหาและนำเสนอโนบายไปสู่ความสำเร็จ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์ คาดการณ์ และตั้งรับเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ เป็นผู้รอบรู้ ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยสืบค้น ใช้ข้อมูลช่วยตัดสินใจ ภาวะผู้นำด้านการแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องยึด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาวางแผนดำเนินการตามลำดับ สื่อสาร สั่งการ ตรวจสอบ ภาวะผู้นำด้านความไว้วางใจผู้บริหาร สถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักธรรมาภิบาล มอบงาน ตามความรู้ความสามารถของสมาชิก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัณน์ ไชยบาล (Chaibarn,2565) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านวิสัยทัศน์ สามารถพยากรณ์ สมรรถนะหลักของครูในสถานศึกษา ร้อยละ 70.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติสุตา แก้วหาญ และทวงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (Kaewhan and Khumkhainam,2565) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อสมรรถนะครู ด้านการมีวิสัยทัศน์ ร้อยละ 66.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่ 3 ที่เข้าสู่สมการพร้อมด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์ คือ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการวางแผนเพื่อความสำเร็จในอนาคต โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และกระจายอำนาจในการทำงานไปยังบุคลากรภายในสถานศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมที่เน้นการเปิดรับสิ่งใหม่ๆ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม บุคลากรได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการตัดสินใจ รวมถึงเสนอความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการ เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข อีกทั้งยังได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จขององค์กร ซึ่งทั้งหมดนี้นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารมีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจให้กับ บุคลากรในการร่วมมือกันทำงาน โดยเสริมสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้ยังส่งเสริมให้บุคลากรแต่ละทีมงานมีความเข้าใจ ผูกพัน และร่วมมือกันให้มากขึ้น และคอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา รับฟังปัญหาในการปฏิบัติงานของแต่ละทีมงาน จากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมงาน และประสานงานในการปฏิบัติงานที่ดีต่อกัน ส่งเสริมการทำงานที่มุ่งผลสำเร็จร่วมกันสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมความสามัคคีภายในสถานศึกษาและสามารถพัฒนา สถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชณุ พิพรรธคุณ (Phiphatkhun, 2566) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถพยากรณ์ สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ร้อยละ 15.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา (Chaisirithanya, 2565) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถพยากรณ์ สมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ร้อยละ 79.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ควรได้รับการพัฒนาในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม

2. ด้านสมรรถนะครูในสถานศึกษา ครูควรมีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน มีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีคุณภาพตลอดจนมีการพัฒนาตนเอง เพื่อสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชน เช่น การประชุมร่วมกับชุมชนหรือการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึง มีระบบประเมินผลการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำผลที่ได้มาปรับปรุงกลยุทธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูในสถานศึกษาผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของครู โดยควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางเดียวกัน อีกทั้ง ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้เรียน

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักของครู เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการสร้างจรรยาบรรณทางวิชาชีพครู ให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนทรัพยากรและนวัตกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการนิเทศ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับสมรรถนะหลักของครูให้สอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพครู และพร้อมปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาตามสถานการณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และพัฒนารูปแบบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา

4. ควรศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ หรือ ต่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ สังกัดเพื่อเป็นการเปรียบเทียบและนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

References

- Aiemsri, L., Ardwichai, S., Sinlarat, P., & Chan-urai, N. (2020). Developing indicators of creative and productive leadership for basic education school administrators. *Educational Research and Reviews*, 15(5), 242–248.(In Thai)
- Basadur, M. (2008). Leading others to think innovatively together: Creative leadership. *The Leadership Quarterly*, 15(1), 103–121. (In Thai)
- Jintana, D. (2022). Creative leadership of school administrators affecting the learning organization of schools under Mukdahan Secondary Educational Service Area Office (Master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University. (In Thai)
- Jirawan, I. (2021). Creative leadership of school administrators from teachers' perspectives in secondary schools in Phitsanulok Province under Secondary Educational Service Area Office 39 (Independent study). Naresuan University. (In Thai)
- Jutamas, S. (2019). Creative leadership of school administrators affecting school environment management according to teachers' opinions under Secondary Educational Service Area Office 11 in Surat Thani Province (Master's thesis). Surat Thani Rajabhat University. (In Thai)
- Kanyada, P. (2024). Creative leadership model according to the theory of Jeanette Plauche Parker and Lucy Gremillion Begnaud of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Office 2 (Master's thesis). Yala Rajabhat University. (In Thai)
- Kotchaporn, C. (2023). Creative leadership of school administrators in the 21st century under Phatthalung Primary Educational Service Area Office 2 (Independent study). Hatyai University. (In Thai)
- Kunprapa, B. (2025). Creative leadership of administrators affecting the effectiveness of general administration in opportunity expansion schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 (Master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University. (In Thai)

- Natthakrit, B. (2022). Creative leadership of school administrators and teacher competency under Pattani Primary Educational Service Area Office 2 (Master's thesis). Yala Rajabhat University. (In Thai)
- Nongnuch, C. (2022). Study of creative leadership of school administrators in Mae Nawng Subdistrict Educational Quality Development Center, under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3 (Independent study). University of Phayao. (In Thai)
- Patcharaporn, L. (2021). Development of a program to enhance creative leadership for school administrators under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 (Master's thesis). Mahasarakham University. (In Thai)
- Phongsaphat, R. (2020). Creative leadership of school administrators affecting teachers' core competencies in Sampran District under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2 (Independent study, Master's thesis). Thonburi University. (In Thai)
- Piyada, M. (2022). Study of creative leadership of school administrators under Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization (Master's thesis). Ubon Ratchathani Rajabhat University. (In Thai)
- Ponwadeechkad, P., & Koolnaphadol, T. (2024). Relationship of the influence of creative leadership of administrators on student achievement in learning science under the Secondary Educational Service Area Office Samut Prakan with teacher competency as a mediator variable. Srinakharinwirot University, Thailand. (In Thai)